

Detta är en bilaga från Regionala riktlinjer vid förskrivning av beroendeframkallande läkemedel i Region Skåne. För hela riktlinjen se <https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/lakemedel/#9216>

Konverteringsguide opioider

Beräkna den ekvivalenstiska dosen enligt konverteringsguiden. Reducera dosen av den nya opioiden till 50–75 % av ekvivalenstisk dos. Gör bytet abrupt utan nedtrappning av den föregående opioiden. Försiktig konvertering bör ske vid högre doser, samt hos äldre patienter. När byte är aktuellt rekommenderas att behovet av opioidbehandling utvärderas, detta gäller särskilt vid byte från kodein och tramadol till andra opioider.

För de läkemedel som är rena my-agonister (morfin, oxikodon, hydromorfon och fentanyl) går det bra att konvertera mellan de olika preparaten i guiden enligt anvisning ovan. Dock gäller försiktighet vid konvertering av de läkemedel som inte är rena my-agonister (tramadol, kodein, tapentadol, och buprenorfin) på grund av risk för opioidöverdosering, i synnerhet hos äldre patienter.

Tramadol ¹ 0,1 [§]	Kodein ¹ 0,15 [§]	Tapentadol 0,4 [§]	Buprenorfin 2,4 [§]	Morfin 1 [§]				Oxikodon 2 [§]				Hydromorfon 7,5 [§]				Fentanyl 2,4 [§]
				Dygns- dos mg	Extra- dos mg	Dygns- dos mg	Extra- dos mg	Dygns- dos mg	Extra- dos mg	Dygns- dos mg	Extra- dos mg	Dygns- dos mg	Extra- dos mg	Dygns- dos mg	Extra- dos mg	
po	po	po	trans- dermalt	po	po	sc/iv	sc/iv	po	po	sc/iv	sc/iv	po	po	sc/iv	sc/iv	trans- dermalt
100	60		5	10	1*–2,5			5	1*							
200	120	50	10	20	2,5–5	7–10	1–2	10	1–2	7	1					12
400	240	100	20	40	5–10	15–20	2–5	20	2–5	15	2	4–8	1,3	2–4	≤1	12
		150	30	60	10	20–30	3–5	30	5	20	3	8–12	2,6	4–6	≤1	25
		200		80	10–15	30–40	5–7	40	5–10	30	5	12–16	2,6	6–8	1	25
		250		100	15	35–50	6–8	50	5–10	35	6	14–20	2,6–3,9	7–10	1–2	37

¹ För dessa läkemedel förekommer stora interindividuella skillnader i metaboliseringsgrad, vilket kan påverka konverteringsförhållandet.

[§] Konverteringsfaktor för omvandling till morfinekvivalent dos.

* Vid låga doser kan mixtur med fördel användas.